

Nr 88

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående stöd till barnstugor m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 7, punkten 50) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till driften av barnstugor för budgetåret 1963/64 beräkna ett reservationsanslag av 5 300 000 kr.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 62, under åberopande av bilagt utdrag ur statsrådsprotokollet över socialärenden för den 1 mars 1963, föreslagit riksdagen att dels godkänna av föredragande statsrådet förordade regler för bidrag till anordnande och drift av barnstugor, dels ock för budgetåret 1963/64 under femte huvudtiteln anvisa till Bidrag till anordnande av barnstugor ett reservationsanslag av 5 000 000 kr. samt till Bidrag till driften av barnstugor ett förslagsanslag av 11 000 000 kr.

I propositionen redogöres för vissa av den av Kungl. Maj:t den 6 juni 1962 tillsatta familjeberedningen gjorda undersökningar rörande barnstugeverksamheten.

För att stimulera kommunerna till en snabb utbyggnad av daghem och fritidshem — en fördubbling av platsantalet fram till 1970 åsyftas — förordas en kraftig uppräknings av statens stöd till dessa institutioner. Förslag till nya statsbidragsregler framlägges.

Årskostnaderna för de nya statsbidragen beräknas, sedan systemet varit i funktion något år, till ca 25 milj. kr., vilket är inemot 20 milj. kr. mer än f. n. För nästa budgetår föreslås anslag med sammanlagt 16 milj. kr., varav 5 milj. kr. avser anordningsbidrag och 11 milj. kr. driftbidrag.

Beträffande detaljerna i förslaget torde utskottet få hänvisa till propositionen.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Mattson m. fl.* (I: 645) och den andra inom andra kammaren av fru *Ekendahl m. fl.* (II: 796), i vilka hemställts att riksdagen med frångående av förevarande proposition fastställer att statsbidraget till barnstugor skall utgå med 25 procent av driftkostnaderna samt 50 procent av byggnadskostnaderna;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Kaijser* (I: 651) och den andra inom andra kammaren av fröken *Wetterström m. fl.* (II: 807), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte besluta att driftbidraget till barnstugeverksamhet skall för tid fr. o. m. den 1 juli 1963 utgå till avlönande dels av föreståndare, som med godkända vitsord genomgått statsunderstött förskoleseminarium eller av socialstyrelsen förklarats skickad att förestå barnstugor, dels av övriga befattningshavare som äger sådan utbildning med ett belopp för befattningshavare och år av 8 000 kr. i fråga om daghem och fritidshem samt 4 000 kr. i fråga om lekskolor;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Thorsten Larsson* (I: 652) och den andra inom andra kammaren av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Fälldin* (II: 805), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om allsidig utredning av frågan rörande ekonomiskt stöd till hemarbetande mödrar med barn i förskoleålder, avsett att utgå som alternativ till och i stället för samhällsstöd för barntillsyn genom daghem o. d. och i syfte att för berörda kvinnor skapa bättre förutsättningar för fritt val mellan förvärvsarbete och barnomvårdnad i hemmet;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Segerstedt Wiberg* och fru *Hamrin-Thorell* (I: 653) och den andra inom andra kammaren av fru *Gärde Widemar* och herr *Helén* (II: 806), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition måtte

1. besluta att fastställa statsbidragen till dag- och fritidshem så att anordningsbidrag utgår med 1/3 och driftbidrag med 1/4 av faktiska kostnader efter vissa i motionerna närmare angivna riktlinjer,

2. besluta att som formellt kompetenskrav för rätt till driftbidrag till barnstugor skall gälla, att föreståndarinna och eventuellt vissa övriga befattningshavare skall ha förskollärarexamen, dock att inledningsvis dispens från detta krav skall kunna erhållas, samt

3. i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag om statsbidrag till familjedaghemsverksamheten;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren

av herr *Svanström m. fl.* (I: 654) och den andra inom andra kammaren av herr *Gomér m. fl.* (II: 804), i vilka hemställts att riksdagen vid behandlingen av förevarande proposition i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsammast möjliga prövning av frågorna rörande förbättrad och ökad familjedaghemsversamhet, kombinerad verksamhet familjedaghem-daghem-lekskola m. m., en till nämnda barntillsynsverksamhet knuten serviceorganisation för tillsyn av barn som till följd av sjukdom ej kan vistas i skola eller daghem samt statsbidrag till familjedaghemsversamheten.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionerna II: 796, II: 807, II: 805, I: 653 och I: 654.

Utskottet

Den av 1962 års riksdag begärda översynen rörande omfattningen och utformningen av statens stöd till barnstugor och liknande ändamål har numera genomförts. Familjeberedningen, som tillsatts för att kartlägga och analysera olika problem i anknytning till samhällets service för barnfamiljerna m. m., har behandlat de av riksdagen aktualiserade frågorna. Därvid har beredningen, såsom riksdagen förordat, sökt bedöma platsbehovet vid daghemmen och beräknat detta fram till år 1970 till 20 000 platser, dvs. en fördubbling i jämförelse med nuvarande platstillgång. Även när det gäller fritidshemmen har beredningen räknat med en fördubbling av platsantalet. I likhet med föredragande statsrådet anser utskottet en utbyggnad av den föreslagna omfattningen nödvändig med hänsyn till det behov som föreligger och som kan väntas de närmaste åren till följd av utvecklingen på arbetsmarknaden. Vad föredragande statsrådet anfört i fråga om den centrala och den lokala planeringen av ifrågavarande verksamhet kan utskottet biträda.

Vad beträffar frågan om avvägningen mellan daghem och familjedaghem anser utskottet, att behovet av heldagstillsyn i första hand bör mötas med en utbyggnad av institutionsvården. Vid en av familjeberedningen företagen undersökning om mödrarnas önskemål när det gäller barntillsynen har framkommit att hälften av sökandena avvisar placering i familjedaghem eller anser sådan placering som ett sämre alternativ än daghemsvård. Vidare har konstaterats att svårigheter torde föreligga att i någon större omfattning öka tillgången av familjedaghem med tillfredsställande kvalitet. I likhet med föredragande statsrådet anser utskottet, att energiska ansträngningar likväl bör göras för att utvidga familjedaghemmens antal och höja deras kvalitet genom information och utbildning. Mot bakgrunden av det sagda är utskottet i nuvarande läge inte berett att uttala sig för statsbidrag till familjedaghemsversamheten. Yrkandena i motionerna I:653 och II:806

samt I:654 och II:804 om skrivelse till Kungl. Maj:t i hithörande frågor avstyrkes således.

Föredragande statsrådet föreslår, att den ökade statsbidragsgivningen koncentreras till daghem och fritidshem. En fortsatt utbyggnad av lekskolorna anses kunna påräknas även utan ökat statsbidrag. Lekskolornas jämförelsevis höga expansionstakt anses även beskära möjligheterna för daghemmen och fritidshemmen att disponera över en skälig andel av tillgängliga personalresurser. Utskottet biträder ifrågavarande förslag och avstyrker således yrkandet i motionerna I:651 och II:807 om ökat driftbidrag även till lekskolor. I detta sammanhang vill utskottet erinra om att familjeberedningen sagt sig framdeles skola behandla frågan om lekskolornas utveckling.

I propositionen föreslås, att driftbidraget till barnstugorna, som f. n. utgår i form av lönebidrag för personal med viss formell kompetens, i stället skall utgå med bestämt belopp för plats och år samt utan anknytning till visst kompetensvillkor. I motionerna I:651 och II:807 har förordats att gällande kompetenskrav skall bibehållas. Vidare har i motionerna I:653 och II:806 yrkats att som formellt kompetenskrav för rätt till driftbidrag till barnstugor skall gälla, att föreståndarinnan och eventuellt vissa övriga befattningshavare skall ha förskolläraryxamen, dock att inledningsvis dispens från detta krav skall kunna erhållas.

Utskottet anser det i likhet med motionärerna betydelsefullt att förtroendet till barnstugeverksamheten inte rubbas och att kvaliteten av barnstugevården upprätthålles. Det synes därför angeläget, att den reella utbildningsstandarderna inte eftersättes. Med hänsyn till det aktuella utbildningsläget och den rådande bristen på förskollärare anser utskottet det dock inte tillrädligt att för närvarande beträffande driftbidraget till barnstugor uppställa bestämda formella utbildningskrav. I stadgan för barnavårdsanstalter finns allmänna bestämmelser om personal och deras utbildning m. m. Den uppsikt som berörda myndigheter utövar torde härvid vara till fyllest för att hindra en försämring av standarderna vid daghemmen. Yrkandena i motionerna I:651 och II:807 samt I:653 och II:806 om särskilda kompetenskrav kan utskottet således inte tillstyrka.

I motionerna I:645 och II:796 samt I:653 och II:806 har föreslagits, att de nu ifrågavarande statsbidragen fastställas till vissa procentsatser av investerings- och driftkostnaderna för barnstugorna. Vidare har i motionerna I:651 och II:807 förordats att bidragen skall utgå i form av lönebidrag.

Enligt utskottets mening är det angeläget, att stimulanseffekten av det statliga stödet till daghem och fritidshem kan upprätthållas. Utskottet förutsätter därför, att Kungl. Maj:t och vederbörande myndigheter noggrant följer utvecklingen på hithörande område och därvid har uppmärksamheten riktad på de av motionärerna aktualiserade spörsmålen. I nuvarande läge

finner utskottet de av föredragande statsrådet förordade bidragsgrunderna väl lämpade för att stödja barnstugeverksamheten, och någon sådan ändring som föreslagits i nyssnämnda motioner kan utskottet inte biträda. Utskottet tillstyrker alltså Kungl. Maj:ts förslag om driftbidrag per plats och år med 1 200 kr. för daghem och 500 kr. för fritidshem samt 100 kr. för lekskolor. Utskottet biträder även förslaget om anordningsbidrag för daghem och fritidshem med 2 500 kr. per plats, dock högst med belopp motsvarande halva byggnadskostnaden.

De i motionerna I: 652 och II: 805 upptagna frågorna om ekonomiskt stöd till hemarbetande mödrar med barn i förskoleåldern som ett alternativ till samhällets stöd för barntillsyn bör enligt utskottets mening förutställningslöst prövas i samband med andra hithörande frågor som är under utredning. Utskottet föreslår, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet anfört.

Under återropande av det anförda, och då utskottet i övrigt inte funnit anledning till erinran eller särskilt uttalande, hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I:651 och II:807, I:653 och II:806 samt I:654 och II:804, förstnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, godkänna vad utskottet anfört rörande omfattningen och inriktningen av statens stöd till barnstugeverksamheten m. m.;

II. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I:651 och II:807 samt I:653 och II:806, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, godkänna vad utskottet anfört i fråga om kompetenskrav för befattningshavare vid barnstugor;

III. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 645 och II: 796, I: 651 och II:807 samt I:653 och II:806, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, godkänna av föredragande statsrådet i statsrådsprotokollet över socialärenden för den 1 mars 1963 förordade regler för bidrag till anordnande och drift av barnstugor;

IV. att riksdagen må

a) till *Bidrag till anordnande av barnstugor* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.;

b) till *Bidrag till driften av barnstugor* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett

förslagsanslag av 11 000 000 kr.;

V. att riksdagen må i anledning av motionerna I:652 och II: 805 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört i fråga om ekonomiskt stöd till hemarbetande mödrar.

Stockholm den 3 maj 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från första kammaren: herrar Näsström, Einar Persson, Birger Andersson, Bergman, Axel Johannes Andersson, Virgin, Fritz Persson, Rikard Svensson, Bengtson, Per Jacobsson, Edström, Kaijser, Bertil Petersson, Herbert Larsson och Nils-Eric Gustafsson; samt
från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herrar Nilsson i Göingegården, Svensson i Ljungskile, Johansson i Norrköping, Andersson i Knäred, Fagerlund, fru Holmgren, herrar Gustafsson i Kårby och Källstad.

Reservationer

1) beträffande omfattningen och inriktningen av statens stöd till barnstugeverksamheten m. m.

a) av herrar *Virgin, Kaijser, Staxäng* och *Nilsson* i Göingegården, vilka ansett att

dels det avsnitt i utskottets yttrande, som på s. 3 börjar med »Den av» och på s. 4 slutar med »lekskolornas utveckling», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I:651 och II:807 anföres att frågan om barntillsynen inte bör lösas med utgångspunkt enbart från arbetsmarknadspolitiska synpunkter. Diskussionen bör dels röra sig kring vilken form för tillsyn som för småbarnen är den lämpligaste, dels söka sig fram till en lösning som i möjligaste mån ger modern valfrihet när det gäller att taga ställning till eventuellt förvärvsarbete. Motionärerna finner det nödvändigt, att till en början särskilja de kategorier barnförsörjare som av ekonomisk nödvändighet tvingas skaffa sig förvärvsarbete och nämner i detta sammanhang främst de ensamma barnförsörjarna men erinrar även om att inom de fullständiga familjerna omständigheterna kan vara sådana att familjens inkomster blir

otillräckliga, om hustrun inte skaffar sig förvärvsarbete. Av sociala skäl bör för berörda kategorier kollektiv tillsyn göras tillgänglig.

För övriga kategorier förefinnes enligt motionärerna större förutsättningar för valfrihet såväl i fråga om eventuellt förvärvsarbete som när det gäller barntillsynen. Det bör då vara angeläget, att staten inte genom sina åtgärder ingriper i valfriheten genom att ensidigt gynna viss vårdform. Motionärerna finner denna fråga inte kunna lösas utan en reform av bestämmelserna om förvärvsavdrag vid beskattningen. Därest den förvärvsarbetande gifta kvinnan resp. den ensamme barnförsörjaren beredes möjlighet till avdrag vid beskattningen för sina verkliga kostnader för barntillsynen, erhålles full valfrihet i fråga om sättet för tillsynen, samtidigt som det blir möjligt att beakta den skillnad i kostnadshänseende som föreligger mellan enbarnsfamiljer och flerbarnsfamiljer.

Med denna utgångspunkt finner motionärerna det angeläget, att frågan om statsbidrag till kommunerna i syfte att minska deras kostnader inte löses på sådant sätt att det innebär en dirigering av kommunernas val av tillsynsform. Utskottet delar motionärernas här anförda synpunkter och vill starkt betona det angelägna i att bidragssystemet göres så likformigt och därmed så neutralt som möjligt. Framför allt finner utskottet det olämpligt att, såsom i propositionen föreslagits, så kraftigt öka bidragen till den dyraste vårdformen — daghemmen — att bidragen där täcker 3 å 4 gånger så hög andel av kostnaderna som bidraget till lekskolorna.

Vad beträffar frågan om avvägningen mellan daghem och familjedaghem vill utskottet erinra om att vid en av familjeberedningen företagen undersökning om mödrarnas önskemål när det gäller barntillsynen har framkommit, att ungefär hälften av sökandena finner placering i familjedaghem såsom ett lika gott alternativ som daghemsvård. I likhet med föredragande statsrådet anser utskottet därför, att energiska ansträngningar bör göras för att utvidga familjedaghemmens antal och höja deras kvalitet. Utskottet är dock i nuvarande läge inte berett att uttala sig för statsbidrag till familjedaghemsvärksamheten. Det torde inte kunna undvikas, att med statsbidragen förbinda vissa krav i fråga om tillsynstiden per dag, antalet tillsynsdagar m. m., vilka krav skulle beröva denna vårdform den elasticitet i tillämpningen som är ett av dess mest karaktäristiska och samtidigt mest tilltalande drag. Yrkandena i motionerna I:653 och II:806 samt I: 654 och II:804 om skrivelse till Kungl. Maj:t i hithörande frågor avstyrkes således.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I:651 och II:807 ävensom med avslag å motionerna I:653 och II:806 samt I:654 och II:804. förstnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse

till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört angående omfattningen och inriktningen av statens stöd till barnstugeverksamheten m. m.;»

b) av herrar *Axel Johannes Andersson, Bengtson, Per Jacobsson, Edström, Nils-Eric Gustafsson*, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile, *Andersson* i Knäred, *Gustafsson* i Kårby och *Källstad*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande, som på s. 3 börjar med »Vad beträffar» och på s. 4 slutar med »avstyrkes således», bort ha följande lydelse:

»Vad beträffar frågan om avvägningen mellan daghem och familjedaghem har i motioner yrkats på förslag rörande statsbidrag till familjedaghemsvetsksamheten samt i samband därmed prövning av vissa frågor i syfte att ytterligare förbättra denna verksamhet m. m. I anledning härav vill utskottet erinra om att vid en av familjeberedningen företagen undersökning om husmödrarnas önskemål när det gäller barntillsynen framkommit, att i runt tal en fjärdedel av sökandena avvisar placering i familjedaghem. En fjärdedel föredrar daghem men kan acceptera även familjedaghem. Återstoden, dvs. ungefär hälften, anser att familjedaghem är ett lika gott alternativ som daghem eller bättre än daghem. Dessa omständigheter talar för att familjedaghemsvetsksamheten betraktas som ett med daghemsvetsksamheten likvärdigt alternativ. Särskilt bör uppmärksammas att familjedaghemsvetsksamhet på många mindre orter är den enda praktiska möjligheten att ordna en tillfredsställande barntillsyn för förvärvsarbetande mödrar. Utskottet tillstyrker därför yrkandena i motionerna I:653 och II:806 samt I:654 och II:804 om statsbidrag till familjedaghemsvetsksamheten. Utskottet förutsätter härvid, att de i motionerna framförda förslagen rörande ytterligare förbättringar av familjedaghemsvetsksamheten prövas i samband med statsbidragsreglernas utformning. Beträffande det i motionerna I:654 och II:804 framställda yrkandet om en till barntillsynsvetsksamheten knuten serviceorganisation för tillsyn av barn som till följd av sjukdom ej kan vistas i skola eller daghem vill utskottet framhålla angelägenheten av att denna tillsynsfråga bringas till sin lösning. Då de i motionerna förordade anordningarna för en lösning väl synes kunna inpassas i barntillsynsorganisationen tillstyrker utskottet ifrågavarande yrkande.»

dels ock utskottets hemställan under I. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I:654 och II:804 samt I:653 och II:806 ävensom med avslag å motionerna I:651 och II:807, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt prövning samt förslag rörande dels statsbidrag till familjedaghemsvetsksamheten

m. m., dels en till barn tillsyns verksamheten knuten serviceorganisation för tillsyn av barn som till följd av sjukdom ej kan vistas i skola eller daghem;»

2) beträffande kompetenskrav för befattningshavare vid barnstugor

a) av herrar *Virgin, Kaijser, Staxäng* och *Nilsson* i Göingegården, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »Utskottet anser» och slutar med »inte tillstyrka», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I:651 och II:807 föreslås ändringar i förhållande till propositionen dels vad gäller villkoren för erhållande av bidrag dels i fråga om bidragsbeloppen. I likhet med socialstyrelsen vill sålunda motionärerna inte eftergiva de nuvarande kompetenskraven i fråga om tillsynspersonal. Undantag från kravet på att vårdpersonal — för att statsbidrag skall utgå — skall med godkända vitsord ha genomgått statsunderstött förskoleseminarium skulle sålunda finnas endast där socialstyrelsen eljest förklarat vederbörande skickad att förestå barnstuga eller där utöva tillsyn. Utskottet delar motionärernas uppfattning och vill i likhet med dessa understryka angelägenheten av att vid den väntade utbyggnaden av förskollärarytbildningen kravet på kvalitet kommer att upprätthållas.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I:651 och II:807 ävensom i anledning av motionerna I:653 och II:806, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl Maj:t giva till känna vad utskottet anfört i fråga om kompetenskrav för befattningshavare vid barnstugor;»

b) av fröken *Elmén* och herr *Källstad*, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 4, som börjar med »Utskottet anser» och slutar med »inte tillstyrka», bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser i likhet med vad som förordats i motionerna I:653 och II:806 att ett slopande av de formella kompetensfordringarna kommer att utgöra ett starkt incitament för kommunerna att inte begära förskolläraryxamen för vissa befattningshavare vid barnstugorna. Detta kan enligt utskottets mening leda till en kvalitetsförsämring framför allt av daghemsvården. Utskottet förordar därför, att i statsbidragskungörelsen införes en bestämmelse om formell kompetens för föreståndarinna och eventuellt vissa andra befattningshavare. Utskottet är dock medvetet om att den rådande bristen på förskollärare övergångsvis kan medföra att dispenser från dessa

krav måste medges. Det är enligt utskottets mening synnerligen angeläget, att utbildningen av förskollärare kan ökas så att kompetent personal kan erhållas i erforderlig omfattning.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må med avslag å Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I:653 och II:806 ävensom i anledning av motionerna I:651 och II:807, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört i fråga om kompetenskrav för befattningshavare vid barnstugor;»

3) beträffande utformningen av reglerna för bidrag till anordnande och drift av barnstugor

a) av herrar *Virgin, Kaijser, Staxäng* och *Nilsson* i Göingegården, vilka ansett att

dels det stycke i utskottets yttrande, som på s. 4 börjar med »Enligt utskottets» och på s. 5 slutar med »halva byggnadskostnaden», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Med utgångspunkt från vad utskottet tidigare anfört vore det inte rimligt att, såsom i propositionen föreslås, fastställa statsbidraget i förhållande till antalet platser i barnstugan. Utskottet finner därför, att bidraget alljämt bör utgå i förhållande till den kvalificerade personalens lönekostnader. Att därvid gradera bidraget i förhållande till dyrort synes däremot inte nödvändigt.

Såsom motionärerna framhållit är lekskolorna redan nu missgynnade i statsbidragshänseende, i det att de nuvarande bidragen till lekskolorna motsvarar ca 7 procent av driftkostnaderna mot 11 procent för daghemmen. Enligt propositionens förslag skulle skillnaden bli än mer markerad. Daghemmen skulle sålunda få ungefär 25 procent av sina kostnader täckta. Med åberopande av utskottets ovan uttalade uppfattning att statsbidraget bör göras så neutralt som möjligt vill utskottet tillstyrka förslaget i motionerna I:651 och II:807 angående bidragsbelopp, nämligen 8 000 kr. för kvalificerad befattningshavare i fråga om daghem och fritidshem samt 4 000 kr. i fråga om lekskolor. Med anförda bidragsbelopp skulle bidraget i genomsnitt täcka 15—16 procent av nuvarande driftkostnader.

I motionerna I:645 och II:796 samt I:653 och II:806 framförda förslag, att statsbidragen fastställas till vissa procentsatser av investerings- och driftkostnaderna för barnstugor kan utskottet inte biträda.»

dels ock utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts för-

slag och med bifall till motionerna I:651 och II:807 ävensom med avslag å motionerna I: 653 och II:806 samt I:645 och II:796, förstnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, godkänna av utskottet förordade regler för bidrag till anordnande och drift av barnstugor;»

b) av herrar *Axel Johannes Andersson, Per Jacobsson, Edström*, fröken *Elmén*, herrar *Svensson* i Ljungskile och *Källstad*, vilka ansett att dels det stycke i utskottets yttrande, som på s. 4 börjar med »Enligt utskottets» och på s. 5 slutar med »halva byggnadskostnaden», bort ersättas med text av följande lydelse:

»För att statsbidraget till barnstugeverksamheten skall ge den stimulans som är avsedd är det angeläget, att bidraget automatiskt kan anpassas till kostnadsutvecklingen. Bidraget bör därför enligt utskottets mening inte såsom föreslagits i propositionen utgå med ett bestämt belopp per plats utan såsom förordats i motionerna I:645 och II:796 samt I:653 och II:806 anknytas till viss procentsats av investerings- och driftkostnaderna. Denna procentsats bör därvid bestämmas med utgångspunkt från de i propositionen föreslagna beloppen. Utskottet förordar, att anordningsbidraget skall utgå med 1/3 av de faktiska investeringskostnaderna och driftbidrag med 1/4 av de faktiska driftkostnaderna.

Av det sagda följer att utskottet inte kan ansluta sig till yrkandena i motionerna I:651 och II:807 när det gäller ifrågavarande bidragsregler.»

dels ock utskottets hemställan under III. bort ha följande lydelse:

»III. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I:645 och II:796 samt med bifall till motionerna I:653 och II:806 ävensom med avslag å motionerna I:651 och II:807, sistnämnda fyra motioner såvitt nu är i fråga, godkänna av utskottet förordade regler för bidrag till anordnande och drift av barnstugor;»